

3. Загальна декларація прав людини. Прийнята і проголошена резолюцією Генеральної Асамблеї ООН від 10.12.1948. *Верховна Рада України*. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015?find=1&text=%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82#w1_2.

4. Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права. Прийнята і проголошена резолюцією Генеральної Асамблеї ООН від 16.12.1966. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_042?find=1&text=%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82#w1_1.

5. Безпечне освітнє середовище: як діяти вчителям під час занять при оголошенні сигналу «повітряна тривога»? 01.08.2022. URL: <https://mon.gov.ua/ua/news/bezpechne-osvitnye-seredovishe-yak-diyati-vchitelyam-pid-chas-zanyat-pri-ogoloshenni-signalu-povitryana-trivoga>.

Олександр КАРЦЕВ,

курсант 215 н.г. навчально-наукового інституту № 1 Національної академії внутрішніх справ

Науковий керівник:

кандидат юридичних наук, старший викладач кафедри тактичної підготовки Національної академії внутрішніх справ

Олександр ВОЛЯНЮК

АКТУАЛЬНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ СПЕЦІАЛЬНИХ ЗАСОБІВ РОЗВІДКИ ТА ЇХ ЕФЕКТИВНІСТЬ

Сучасний світ, що переповнений різноманітними загрозами та ризиками, змушує країни та організації приділяти особливу увагу питанням розвідки та забезпечення національної безпеки. У цьому контексті актуальність застосування спеціальних засобів розвідки зростає, оскільки вони дозволяють отримувати необхідну інформацію для прийняття обґрунтованих рішень у сфері політики, військових операцій, боротьби з тероризмом, злочинністю та іншими викликами сучасності [1].

Спеціальні засоби розвідки мають на меті збір, аналіз та поширення інформації про діяльність потенційних противників, терористичних угруповань, організованої злочинності та інших небезпечних об'єктів. Вони можуть включати широкий спектр технічних засобів, таких як супутникові системи, військові дрони, акустичні та оптичні сенсори, засоби криптографії та багато інших. Крім цього, до спеціальних засобів розвідки можна віднести спеціально підготовлений персонал, який здійснює кіберрозвідку, контррозвідку, відстеження та шпигунську діяльність [2].

Більш детальний опис, якщо розглядати конкретні аспекти ефективності розвідувальних засобів передбачається наступними пунктами:

1. Збір та аналіз розвідувальної інформації:

– Спеціальні засоби розвідки дозволяють збирати та аналізувати інформацію про діяльність потенційних противників, терористичних угруповань, організованої злочинності та інших небезпечних об'єктів.

– Ця інформація може бути отримана за допомогою широкого спектру технічних засобів, таких як супутникові системи, військові дрони, акустичні та оптичні сенсори, засоби криптографії та багато інших.

– Крім того, до спеціальних засобів розвідки можна віднести спеціально підготовлений персонал, який здійснює кіберрозвідку, контррозвідку, відстеження та шпигунську діяльність [3].

2. Оперативність та точність:

– Ефективність застосування спеціальних засобів розвідки полягає, передусім, у їх здатності оперативно та точно збирати інформацію про діяльність потенційних загроз.

– Це дозволяє запобігати можливим конфліктам та мінімізувати ризики для національної безпеки.

3. Боротьба з тероризмом та злочинністю:

– Використання спеціальних засобів розвідки допомагає у виявленні та припиненні злочинних угруповань та терористичних організацій.

– Це є важливим аспектом боротьби з міжнародним тероризмом та забезпеченням громадської безпеки.

4. Баланс між безпекою та правами людини:

– Проте, слід зазначити, що застосування спеціальних засобів розвідки також пов'язане з питаннями приватності, етики та міжнародного права.

– Використання певних технічних засобів, зокрема в області кіберрозвідки, може порушувати права громадян та країн, що може викликати міжнародний скандал та конфлікти.

– Тому важливо знаходити баланс між забезпеченням національної безпеки та збереженням прав людини та приватності [4].

Ефективність застосування спеціальних засобів розвідки полягає, передусім, у їх здатності оперативно та точно збирати інформацію про діяльність потенційних загроз, що дозволяє запобігати можливим конфліктам та мінімізувати ризики для національної безпеки. Крім цього, використання спеціальних засобів розвідки допомагає у виявленні та припиненні злочинних угруповань та

терористичних організацій, що є важливим аспектом боротьби з міжнародним тероризмом.

Проте, слід зазначити, що застосування спеціальних засобів розвідки також пов'язане з питаннями приватності, етики та міжнародного права. Використання певних технічних засобів, зокрема в області кіберрозвідки, може порушувати права громадян та країн, що може викликати міжнародний скандал та конфлікти [5].

Таким чином, актуальність застосування спеціальних засобів розвідки із складним балансуванням між забезпеченням національної безпеки та збереженням прав людини та приватності. Загальна ефективність їх застосування залежить від вміння країн та організацій знаходити цей баланс та використовувати спеціальні засоби розвідки з урахуванням вимог міжнародного права та етичних стандартів.

Таким чином, актуальність застосування спеціальних засобів розвідки та їх ефективність завжди буде предметом жвавої дискусії в умовах зростаючих загроз та швидкісних змін у сучасному світі.

Підводячи підсумки слід зазначити, що актуальність застосування спеціальних засобів розвідки та їх ефективність завжди буде предметом жвавих дискусій. Загальна ефективність їх застосування залежить від вміння країн та організацій знаходити цей баланс та використовувати спеціальні засоби розвідки з урахуванням вимог міжнародного права та етичних стандартів.

Список використаних джерел

1. Про національну безпеку. Закон України від 21.06.2018 № 2469-VIII. URL: <https://zakon.rad.gov.ua/laws/show/2469-19>.

2. «Про оперативно-розшукову діяльність» Закон України від 18.02.1992. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2135-12#Text>.

3. Хараберюш І. Ф. Спеціальна техніка в органах внутрішніх справ. Загальна частина : навч. посіб. / І. Ф. Хараберюш. – Донецьк : Донец. ін-т внутр. справ при Донец. держ. ун-ті, 2002. – 167 с.

4. Методичні рекомендації для організації проведення занять із засобів зв'язку та спеціальної техніки з рядовим і начальницьким складом органів внутрішніх справ України / Г. Г. Губарев, С. Л. Ємельянов, М. Ф. Логвиненко, В. В. Носов ; за ред. П. І. Орлова. Х. : Вид-во НУВС, 2003. – 86 с.

5. Салон «Спецтехніка» (Харків, Україна) URL: <http://www.spt.com.ua>.